

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217218802
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Eren
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1217218802.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobcu: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne námestie, Bratislava, IČO: 00 603 481, proti žalovaným: X/ V. P., N.. XX. XX. XXXX, A. Č.V. L.. Č.. XXXX/X, A., zastúpená: Advokátska kancelária IGAZOVÁ & PARTNERS, s.r.o., Koceľova 15, Bratislava, IČO: 47 233 681, X/ J. W., N.. XX. XX. XXXX, A. T. L.. Č.. XX, A., X/ P. N., N.. XX. XX. XXXX, A. T. L.. Č.. X, A., o zaplatenie istiny 566, 44 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 05. novembra 2019, č. k. 9C/70/2017 - 406, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1/, 2/ a 3/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom konanie v časti nároku žalobcu o zaplatenie sumy 289, 60 eur spolu s príslušenstvom zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), § 2 ods. 1, § 9 ods. 1 písm. c) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, § 5 ods. 1 veta prvá, § 16 zák. č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, § 65 ods. 1, 3 Hospodárskeho zákonníka, § 12 ods. 4 zák. č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave, čl. 15 ods. 3 Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy, čl. 1 bod 7, čl. 1 bod 9 Rozhodnutia č. 35/2015 primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, § 451 ods. 1, 2, § 456 veta prvá, § 458 ods. 1, § 563, § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 191 ods. 1 C. s. p. a vecne tým, že žalobca v konaní dôkazné bremeno neunesol, keď nepreukázal oprávnenosť výšky ním uplatneného bezdôvodného obohatenia, ktorým sa mali žalovaní na jeho úkor obohatiť. Uviedol, že žalobca si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil za užívanie pozemku, ktorý je v jeho vlastníctve, a preto bolo jeho povinnosťou preukázať, že výška, ktorú si v tomto konaní (za bezdôvodné obohatenie) uplatňuje, zodpovedá trhovej výške nájomného. Poukázal na skutočnosť, že žalobca na preukázanie ním uplatňovanej výšky bezdôvodného obohatenia predložil listinné dôkazy, a to Rozhodnutie č. 28/2011 primátora HM SR Bratislavy zo dňa 01. 11. 2011 a Rozhodnutie č. 33/2015 primátora HM SR Bratislavy účinného dňa 01. 01. 2016, na základe ktorých jednostranne stanovil ceny za prenájom pozemkov, podľa ktorých výška nájmu rovnakých pozemkov predstavuje sumu 12 eur/m²/rok, avšak predmetné Rozhodnutia nemôžu predstavovať základ pre určenie obvyklej výšky nájmu, ako nemôžu predstavovať

základ pre určenie obvyklej výšky nájmu ani predložené zmluvy o nájme týkajúce sa nájmu pozemkov v jeho vlastníctve, v rovnakej lokalite ako pozemok žalovaných na Čmelíkovej ulici v Ružinove, Bratislava, a preto tieto listinné dôkazy za účelom určenia výšky bezdôvodného obohatenia nemohol posúdiť ako relevantné, keď majetkovým vyjadrením prospechu získaného užívaním cudzej veci je vždy peňažná suma, ktorá však musí zodpovedať sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci, s prihliadnutím na druh právneho dôvodu, ktorým sa spravidla zakladá právo užívania vzhľadom na jeho rozsah a spôsob. Uviedol, že predmetom sporu bol nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie (po čiastočnom späťvzatií premlčanej časti nároku) od 01. 10. 2015 do 30. 09. 2017 voči žalovaným, za užívanie pozemku vo výlučnom vlastníctve žalobcu žalovanými vo výmere 18 m², W. Č.. XXXX/XXX, Y. A. J., Y.: A. - V.. Č.. T., K.. Ú.. T., na ktorom je umiestnená garáž žalovaných, dôvodiac tým, že pozemok žalovaní užívajú bez právneho dôvodu, a nakoľko žalovaní namietali vlastnícke právo žalobcu k danej nehnuteľnosti primárne sa zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore a dospel k záveru, že žalovaní v konaní nepreukázali svoje tvrdenia, že by bol zápis vlastníckeho práva na R. M. Č.. X, W. Č.. XXXX/XXX, M. K. N.N. pre Y. A. J., Y.: A. - V.. Č.. T., K.. Ú.. T., druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, vo výmere 18 m² nesprávny a teda že by vlastníkom tohto pozemku nebol žalobca. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že v konaní nebolo sporné, že na pozemku vo výmere 18 m², K. Ú. T.J., W. Č.. XXXX/XXX, D. na R. Č.. X, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, je umiestnená stavba so súpisným Č.. XXXX, F. B. - X., D. na R. Č.. XXXX, ktorej vlastníkom sú žalovaní 1/ a 2/ v podiele 1/1, ktorú nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe kúpnej zmluvy uzavretej s predávajúcim Michalom Nosálom dňa 20. 06. 2002, ktorej vklad vlastníctva v prospech žalobcov bol povolený dňa 01. 07. 2002 s tým, že z Konfiškačného výmeru K-VII/452-1948 zo dňa 18. 02. 1948 zistil, že pozemok registra „C“ W.. Č.. XXXX/XXX M. M.V. XX V.X - zastavané plochy a nádvoria - zastavané plochy a nádvoria, pôvodne pozemok určeného operátu W.. Č.. XXX/X, K.. Ú.. W., zapísaný v pozemkovoknižnej vložke č. 250 od roku 1948 podľa Konfiškačného výmeru: K-VII/452-1948 zo dňa 18. 02. 1948 prešiel do vlastníctva štátu. Poukázal na list žalobcu zo dňa 06. 05. 2004, z ktorého vyplýva, že žalobca dňa 06. 05. 2004 požiadal Správu katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu na základe identifikácie parciel a právnych listín, ktoré tvorili identifikácia parciel, pozemkovoknižná vložka Č.. XXX, K.. Ú.. W. a konfiškačné rozhodnutie, o zápis vlastníckeho práva na pozemky v katastrálnom území Ružinov, v rámci ktorého aj o zápis vlastníckeho práva k pozemku W.. Č.. XXXX/XXX, kde bolo uvedené, že žalobca sa stal vlastníkom predmetných pozemkov na základe zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v prospech Hlavného mesta SR Bratislavy, keď žiadosť bola zaevidovaná pod č. Z - 1347/04 s tým, že žalobca svoje vlastnícke právo k predmetnému pozemku podložil výpisom z PK M. Č.. XXX, K.. Ú.. W., konfiškačným rozhodnutím č. K-VII/452/1948 zo dňa 18. 02. 1948, pričom zápis v PK vložke svedčí v prospech vlastníka - Q. S., ktorému boli konfiškačným rozhodnutím č. K-VII/452-1948 zo dňa 18. 02. 1948 tieto nehnuteľnosti skonfiškované. Uviedol, že Správa katastra vykonala zápis vlastníckeho práva k predmetnému pozemku v prospech Hlavného mesta pod PVZ č. 4007/04 na základe žiadosti Magistrátu Hl. mesta SR Bratislavy zo dňa 06. 05. 2004 a príslušných listín - pozemkovoknižnej vložky Č.. XXX, K.. Ú.. W., konfiškačného rozhodnutia č. K-VII/452-1948 zo dňa 18. 02. 1948 a upovedomením Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. 50.691/48-IX/1 v katastrálnom konaní vedenom pod č. Z - 1347/04. Poukázal na odpoveď katastrálneho odboru Okresného úradu Bratislava zo dňa 20. 09. 2018, z ktorej vyplýva, že tento zaslal výpis z evidencie nehnuteľností s históriou od 01. 04. 1964 týkajúci sa pozemku evidovaného v PKV vložke Č.. XXX K.. Ú.. W. P. W. Č.. XXX/X, podľa ktorého vlastnícke právo k pozemku registra „C“, W.. Č.. XXXX/XXX A. na R. Č.. X K.. Ú.. T. v prospech Hlavného mesta SR Bratislava zapísané položkou výkazu zmien č. 4007/04 na základe žiadosti Magistrátu Hl. mesta SR Bratislavy zo dňa 06. 05. 2004 a príslušných listín (pozemkovoknižnej vložky č. 250, k. ú. Prievoz, konfiškačného rozhodnutia č. K-VII/452-1948 a upovedomením Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. 50.691/48-IX/1, identifikácia pôvodného pozemku W.. Č.. XXX/X K.. Ú.. W.), v katastrálnom konaní vedenom pod č. Z - 1347/04. K námietke žalovaných spochybňujúcich vlastnícke právo žalobcu k pozemku pod ich garážou, zapísaného v katastri nehnuteľností pre okres Bratislava II, Y.: A. - V.. Č.. T., K.. Ú.. T., na R. M. Č.. X vo výmere 18 m², W. Č.. XXXX/XXX, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria uviedol, že sa v konaní nepreukázalo tvrdenie žalovaných ohľadne preukázania opaku zápisu do katastra nehnuteľností, keď nebolo sporným, že predmetná nehnuteľnosť, pozemok registra „C“ W. Č.. XXXX/XXX, pozemok evidovaný v PKV vložke Č.. XXX K.. Ú.. W. pôvodne ako parcela č. 433/1, bol na základe rozhodnutia Konfiškačnej komisie č. K-VII/452-1948 zo dňa 18. 02. 1948 skonfiškovaný pôvodnému vlastníkovi Q. S. a prešiel do vlastníctva štátu. Uviedol, že správu národného majetku národnými výbormi konstituoval zák. č. 279/1949 Zb. o finančnom hospodárení národných výborov, pričom v súlade s ust. § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov prechádzajú z majetku Slovenskej

republiky do vlastníctva obcí vecí, okrem hnutelných vecí patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu 24. 11. 1990 právo hospodárenia národným majetkom, na území ktorých sa nachádzajú, keď v zmysle ustálenej judikatúry súdov nie je rozhodujúce, či orgánom miestnej štátnej správy patrilo ku dňu účinnosti tohto zákona právo hospodárenia dočasné alebo iné, nakoľko zákon v tomto ustanovení prechod majetku z vlastníctva štátu viaže na splnenie podmienok a to, že musí ísť o nehnuteľný majetok patriaci orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorej patrilo ku dňu 24. 11. 1990 právo hospodárenia národným výborom (bez rozlíšenia o trvalosti alebo dočasnosti práva hospodárenia), na území ktorých sa nachádzajú. Poukázal na skutočnosť, že ak boli splnené tieto podmienky, prešla vec ex lege dňom účinnosti zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva obce s tým, že správu národného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky bez konkrétneho správcu upravil zákon č. 278/1993 Z. z. (§ 5) o správe majetku štátu účinný od 01. 01. 1994, podľa ktorého majetok štátu, ktorý prešiel do vlastníctva štátu podľa osobitného predpisu, a ktorý nie je v správe žiadneho správcu alebo nie je možné určiť právneho nástupcu pôvodného správcu alebo prešiel do vlastníctva štátu za splnenia iných podmienok, spravuje dočasný správca, ktorým je obvodný úrad v sídle kraja, v ktorého územnom obvode sa takýto majetok nachádza, a preto pokiaľ žalovaní v prejednávanej veci argumentovali, že v danom prípade neboli splnené podmienky na prechod vlastníctva pozemkov na obec podľa zák. č. 138/1991 Zb. poukazujúc na vyhl. č. 158/1959 Ú. v. o správe neprideleného pôdohospodárskeho majetku upozornil súd prvej inštancie na to, že uvedená vyhláška o správe poľnohospodárskeho majetku z pozemkových reforiem pojem dočasnej správy nepozná, nakoľko podľa § 1 cit. vyhl. pôdohospodársky majetok, ktorý štát nadobudol podľa predpisov o konfiškácii a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku podľa predpisov o pozemkových reformách (nar. SNR č. 104/1945 Zb.), a ktorý doteraz podľa týchto predpisov neprideliť a ani nie je v správe organizácií štátneho socialistického sektora, spravujú okresné národné výbory, v obvode ktorých je tento majetok, a to podľa predpisov o správe národného majetku (vládne nar. č. 81/1958 Zb. o správe národného majetku, vyhl. č. 250/1958 Ú. v., ktorou sa vykonáva vládne nariadenie o správe národného majetku), nepoznala pojem dočasná správa. Uviedol, že nakoľko vo veci bolo nesporné, že na predmetnom pozemku sú postavené garáže, vrátane garáže, ktorej vlastníckmi sú žalovaní a podľa vyjadrenia žalobcu, listiny súvisiace s nakladaním s predmetnou nehnuteľnosťou vydával vecne a miestne príslušný národný výbor, je zrejmé, že nemohlo ísť o dočasnú správu, pretože správca jednak zmenil charakter pozemku z poľnohospodárskeho na ostatné a zastavané plochy a jednak pozemkom disponoval. Poukázal na to, že zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, rovnako aj Hospodársky zákonník nerozlišuje právo hospodárenia štátnej organizácie, resp. národného výboru z hľadiska jeho trvalosti alebo dočasnosti s tým, že predpokladom prechodu poľnohospodárskych pozemkov do vlastníctva obcí, a teda právne relevantnou skutočnosťou pre posúdenie predmetnej veci bola existencia práva hospodárenia, ktoré patrilo národnému výboru k rozhodnému obdobiu, t. j. ku dňu 24. 11. 1990, pričom nie je rozhodujúce, že išlo iba o dočasnú správu a vzhľadom na spornosť výkladu pojmu „dočasná správa“ medzi sporovými stranami, posudzoval i uvedenú otázku, keď s prihliadnutím na ustanovenia Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. a vyhl. č. 119/1988 Zb. o správe národného majetku pojem „právo hospodárenia“ je používaný v obdobnom význame ako pôvodný pojem „správa“ a keď „právo hospodárenia“ nie je presne definované, možno z neho vyvodiť, že toto právo zahŕňovalo oprávnenie s vecou nakladať, držať ju, užívať a tiež viaceré povinnosti. Uviedol, že právna úprava hospodárenia bola postavená na roveň vlastníckemu právu a vlastníckovi (štátu) zostalo v podstate tzv. holé vlastníctvo a práva vlastníka vykonával subjekt, ktorému patrilo právo hospodárenia s tým, že právo hospodárenia s vecami, ktoré boli súčasťou národného majetku patrilo tej organizácii, ktorá bola poverená úlohami, na plnenie ktorých národný majetok slúžil, pričom Národné výbory mali právo hospodárenia aj s nehnuteľným národným majetkom, ktorý neslúžil na plnenie ich úloh, pri ktorom však spoločenský záujem vyžadoval, aby zostal v celospoločenskom vlastníctve pre budúce úlohy (rozsudok NS SR č. 3Cd 7/02). Poukázal na skutočnosť, že zákon č. 138/1991 Zb. nerozlišuje právo hospodárenia národného majetku z hľadiska jeho trvalosti alebo dočasnosti a nakoľko k 24. 11. 1990 mal právo hospodárenia k uvedenej nehnuteľnosti národný výbor Bratislava II, keď sa táto nehnuteľnosť nachádzala na jeho území a následne prešla v súlade s ust. § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva žalobcu a kataster nehnuteľností ako informačný systém slúži aj na ochranu práv k nehnuteľnostiam (§ 2 katastrálneho zákona), pričom údaje katastra o právach k nehnuteľnostiam sú záväzné a hodnoverné, pokiaľ sa nepreukáže opak (§ 70 katastrálneho zákona) a na viac, ochrana ktorú poskytuje kataster nehnuteľností v ňom zapísanému vlastníckovi (v tomto prípade žalobcovi), spočíva práve v tom, že až do právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým by sa určilo vlastnícke právo v prospech inej osoby, je potrebné za vlastníka nehnuteľnosti považovať toho, kto je takto zapísaný v katastri nehnuteľností. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 7/2002). K námietke žalovaných týkajúcej sa výšky a dôvodu uplatneného nároku za obdobie od 01. 10. 2015 do 30. 09. 2017 vo výške

276, 84 eur, súd prvej inštancie uviedol, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaní užívajú predmetný pozemok žalobcu W.. Č.. XXXX/XXX, na ktorej je postavená ich garáž, že žalovaní od 12. 12. 2016 uhrádzajú žalobcovi za jeho užívanie mesačne sumu vo výške 10 eur (ktoré úhrady priradil žalobca za obdobie užívania nehnuteľnosti od 01. 11. 2016) a tiež, že medzi žalobcom a žalovanými nedošlo doposiaľ k uzavretiu nájomnej zmluvy a ani k inej úprave vzájomných majetkovoprávných vzťahov týkajúcich sa sporného pozemku (vo vlastníctve žalobcu) a garáže, na tomto stojacej (vo vlastníctve žalovaných) a dospel k záveru, že žalovaní užívali tento pozemok v relevantnom čase (t. j. v období, za ktoré si žalobca uplatňuje bezdôvodné obohatenie) bez právneho dôvodu, pričom majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu je bezdôvodným obohatením, ku ktorému došlo v tomto prípade tak, že žalovaní ako vlastníci garáže, stojacej na pozemku žalobcu, tento užívali a nárok žalobcu požadovať plnenie za užívanie svojej nehnuteľnosti od žalovaných, je preto oprávnený. Uviedol, že ust. § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce neustanovuje, v akej výške sa má peňažná náhrada za bezdôvodné obohatenie poskytnúť, avšak nakoľko peňažná náhrada predstavuje peňažný ekvivalent hodnoty veci alebo výkonu, ktorý sa mal vrátiť, je potrebné vychádzať z toho, že peňažná náhrada má byť ekvivalentom hodnoty veci alebo výkonu, ktorú tieto veci majú v čase vrátenia, keď v prípade, ak by žalovaní neposkytovali žalobcovi protihodnotu za užívanie jeho pozemku, by sa voči žalobcovi bezdôvodne obohatili, pričom v konaní nebolo sporné, že žalovaní od 12. 12. 2016 uhrádzajú žalobcovi mesačne sumu vo výške 10 eur, a podľa vyjadrenia žalobcu sú tieto úhrady priradované na obdobie od 01. 11. 2016. Uviedol, že žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku v jeho vlastníctve, ktorého výšku odôvodnil Rozhodnutím č. 28/2011 primátora HM SR Bratislavy zo dňa 01. 11. 2011 a Rozhodnutím č. 33/2015 primátora HM SR Bratislavy zo dňa 01. 01. 2016 s tým, že týmito stanovil ceny za prenájom predmetných pozemkov vo výške 12 eur/m²/rok, avšak napriek tomu, že žalobca v konaní predložil tri nájomné zmluvy na obdobné pozemky, kde bola medzi stranami dojednaná výška nájmu sumou 12 eur/m²/rok, z týchto vychádzať pri určení výšky bezdôvodného obohatenia nemožno, nakoľko predstavujú len dvojstranné právne úkony, kde výsledná výška nájmu bola dojednaná prejavom vôle dvoch zmluvných strán a nemôže predstavovať základ pre určenie obvyklej výšky nájmu, keďže ak žalobca v tejto sume navrhuje jednotlivým subjektom uzavretie nájomných zmlúv a tieto subjekty s ňou súhlasia, je to iba výsledok akceptácie zmluvných návrhov, avšak pre určenie výšky relevantného plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia nie je rozhodujúca, ako i z dôvodu, že Rozhodnutia primátora Hlavného mesta SR Bratislavy v tomto smere pre súd záväzné nie sú. Poukázal na skutočnosť, že peňažné plnenie uplatňované titulom bezdôvodného obohatenia musí spĺňať atribút primeranosti, kedy peňažný ekvivalent musí zodpovedať peňažnému ekvivalentu, aký sa v danom mieste a v danom čase všeobecne poskytuje za rovnaké poskytované plnenie, čo preukázať bolo v danom konaní povinnosťou žalobcu, nakoľko pri posudzovaní výšky bezdôvodného obohatenia sa vychádza nie z výšky plnenia, ktoré považuje za relevantné a subjektívne uspokojivé oprávnený subjekt (v tomto prípade žalobca), ale z výšky plnenia, ktoré možno ustáliť na základe faktorov determinujúcich výšku obdobných plnení, a preto ak si v prejednávanej veci žalobca uplatnil od žalovaných vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku, ktorý je v jeho vlastníctve, bolo jeho povinnosťou aj preukázať, že výška, ktorú si v tomto konaní (za bezdôvodné obohatenie) uplatňuje, zodpovedá trhovej výške nájomného. Výrok, ktorým konanie v časti o zaplatenie istiny 289, 60 eur s príslušenstvom zastavil, odôvodnil právne ust. § 144, § 145, § 146 C. s. p. a vecne čiastočným späťvzatím žaloby žalobcom. Výrok, ktorým rozhodol o nároku náhrady trov konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 C. s. p. a vecne plným úspechom žalovaných v konaní, čím im vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa (od 01. 07. 2016 ide o súd prvej inštancie, pozn. odvolacieho súdu) dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako i z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) a navrhol ho zmeniť a jeho žalobe vyhovieť a žalovaným 1/ a 2/ uložiť povinnosť zaplatiť mu spoločne a nerozdielne istinu 276, 84 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 152, 40 eur od 15. 07. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4, 44 eur od 16. 07. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 08. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 09. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur

od 16. 10. 2016 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 11. 2016 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 12. 2016 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 01. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 02. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 03. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 04. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 05. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 06. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 07. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 08. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 09. 2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8 eur od 16. 10. 2017 do zaplataenia, ako aj trovy celého konania. Poukázal na skutočnosť, že pri výpočte dlžnej sumy 276, 84 eur (po čiastočnom späťvzatí) za obdobie od 01. 10. 2015 do 30. 09. 2017 postupoval v súlade so svojimi internými rozhodnutiami (rozhodnutie č. 28/2011 primátora hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa ustanovujú ceny prenájmov a ceny predbežnej odplaty za vecné bremeno a rozhodnutie č. 33/2015 primátora hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa ustanovujú ceny prenájmov a ceny predbežnej odplaty za vecné bremeno), ktoré sú vydávané v súlade so zásadami jeho hospodárenia, ako aj v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a ktoré aplikuje v praxi a na preukázanie obvyklého nájomného v danom čase a danom mieste predložil Zmluvu o nájme pozemku č. 08 83 0671 17 00, ktorú uzavrel s treťou osobou, a ktorou bol prenechaný do nájmu jeho pozemok (W.. Č.. XXXX/XX, Č.V. L.) pod stavbou garáže vo vlastníctve tretej osoby (12 eur/ m2/rok) v k. ú. Ružinov, Zmluvu o nájme pozemku č. 08 83 0416 17 00 uzavretú s treťou osobou, ktorou bol prenechaný do nájmu jeho pozemok (W.. Č.. XXXX/XX, Č. L.) pod stavbou garáže vo vlastníctve tretej osoby (12 eur/ m2/rok) v k. ú. Ružinov, Zmluvu o nájme pozemku č. 08 83 0257 17 00 uzavretú s treťou osobou, ktorou bol prenechaný do nájmu jeho pozemok (W.. Č.. XXXX/XX, Č. L.) pod stavbou garáže vo vlastníctve tretej osoby (12 eur/m2/rok) v k. ú. Ružinov. Uviedol, že vyčíslenie bezdôvodného obohatenia vypracoval s ohľadom na úhradu žalovaných zo dňa 16. 11. 2016, kedy uhradili sumu 45 eur a táto bola priradená na obdobie 15. 06. 2016 - 30. 06. 2016 a obdobie 01. 07. 2016 - 31. 10. 2016 s tým, že od 12. 12. 2016 uhrádzali žalovaní (poslednú úhradu uhradili dňa 19. 12. 2017) mesačne sumu vo výške 10 eur a tieto úhrady boli priradované na obdobie od 01. 11. 2016. K výške bezdôvodného obohatenia uviedol, že žalovaní do spisu nezaložili listinné dôkazy osvedčujúce nižšiu výšku všeobecnej hodnoty nájmu, práve naopak bolo preukázané, že za obdobie od 12. 12. 2016 uhrádzajú za užívanie pozemku mesačne sumu vo výške 10 eur a uvedené potvrdil aj súd v bode 45. rozsudku, kde uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaní od 12. 12. 2016 uhrádzajú mesačne sumu vo výške 10 eur. Vytkol súdu prvej inštancie, že pri svojom rozhodovaní nezohľadnil skutočnosť, že za obdobie od 01. 10. 2015 do 14. 06. 2016 nebolo možné priradiť žiadne úhrady žalovaných a nakoľko nežiadali vrátiť uhradené úhrady za užívanie pozemku v jeho vlastníctve, uznali sumu 10 eur mesačne za dané obdobie za primeranú užívaniu pozemku, pričom ani túto skutočnosť súd nezohľadnil, napriek tomu, že boli vzhľadom na uvedené predložené súdu 2 rozdielne sumy za bezdôvodné obohatenie (10 eur/mesiac uhrádzaných žalovanými a 18 eur/mesiac, ktoré si uplatnil). Namietol, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s výškou sumy za bezdôvodné obohatenie uhrádzanou žalovanými, t. j. výškou sumy ako primeranej za užívanie pozemku v jeho vlastníctve za celé žalované obdobie, a v danom prípade ide o situáciu, keď je rozpor v hodnotení dôkazov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu. Vytkol súdu prvej inštancie, že hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie v ich vzájomnej súvislosti, a preto nie sú skutkové zistenia správne, nakoľko medzi vykonaným dôkazom a z neho vyvodeným skutkovým záverom, je zrejмый nesúlady. Poukázal na skutočnosť, že vo svojom návrhu preukázal znaky bezdôvodného obohatenia, vrátane jeho výšky, t. j. preukázal výšku obvyklého nájomného v danom čase a danom mieste.

3.

Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedli, že jeho argumenty a dôvody vo vzťahu k rozhodnutiu o merite veci nemožno považovať za právne relevantné, a nie sú vôbec dôvodom na zmenu napadnutého rozsudku a navrhli odvolaniu nevyhovieť. Súhlasili s názorom súdu prvej inštancie (v bode 47, 49, 50 odôvodnenia), že dohodnutá výška nájmu dvoch zmluvných strán, žalobcu a iných osôb, ktoré uzavreli so žalobcom nájomné zmluvy, nemôže predstavovať základ pre určenie obvyklej výšky nájmu v danom období, že takáto výška nezodpovedá trhovej výške nájomného, že ani Rozhodnutie primátora č. 28/2011 a č. 33/2015 nemôže predstavovať základ pre určenie obvyklej výšky nájmu, rovnako tak ani predložené nájomné zmluvy a v nich dohodnuté nájomné. Uviedli, že platenie sumy 10 eur mesačne za

nájom pozemku pod garážou nemožno považovať ani za čiastočné uznanie ich záväzku voči žalobcovi, pretože sú osoby vyššieho veku so závažnými ochoreniami, pričom platby uhradili náhodne vždy v inej výške, bez ich konkretizácie, a preto k žiadnemu uznaniu záväzku voči žalobcovi čo do dôvodu aj výšky v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka z ich strany nikdy nedošlo, keď od začiatku a po celú dobu vedenia súdneho sporu namietali vlastníctvo žalobcu k pozemku zastavanému garážou, nájomnú zmluvu odmietali uzavrieť a neuzatvorili, čo vylučuje tvrdenie žalobcu o uznaní uvedenej sumy (čo do dôvodu aj časti výšky) mesačnej platby požadovanej žalobcom s tým, že celková výška vykonanej úhrady činila 145 eur, ktorá nezodpovedá ani platbe za rok 2015, či 2016, alebo rok 2017. Namietli nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď pri rozhodovaní o predbežnej otázke, ktorá mala pre posúdenie dôvodnosti žaloby zásadný a rozhodujúci význam, ktorou bolo posúdenie existencie vlastníctva žalobcu k pozemku zastavanému garážou a ktoré sa týka všetkých ostatných príľahlých pozemkov v danej lokalite pôvodne k. ú. Prievoz, v súčasnosti k. ú. Ružinov, ktorý bol súčasťou pozemku pôvodne vedeného v PKV vl. č. 250, časť A ako W. W.. Č.. XXX/X, M. A., K.. Ú.. W., pričom tento pozemok tak ako všetky ostatné pozemky, majetok zapísaný v PKV č. 250, časť A, pod r. č. 1 - 21 boli vlastníkovi Q. S. V., A. A., K. XX, rozhodnutím konfiškačnej komisie v Bratislave z 18. II. 1948 č: K-VII-452-1948 skonfiškované v celom rozsahu vrátane W.. Č.. XXX/X M. A. K.. Ú.. W., odvolanie vlastníka proti rozhodnutiu bolo zamietnuté 03. 02. 1950, čomu zodpovedajú listiny založené v súdnom spise, a preto konajúci súd nesprávne konštatoval, že tento majetok nadobudol do vlastníctva žalobca podľa § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. a to napriek tomu, že rozsudkom Krajského súdu BA z 29. 10. 2015, zn. 3C/146/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť, bola s konečnou platnosťou rozhodnutá právna otázka o vlastníckom práve žalobcu k nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzali v BA predtým časť W., N.B. T., patrili rovnakému vlastníkovi, boli konfiškované tej istej osobe Q. S. ml. rovnakým konfiškačným výmerom. Poukázali na to, že podľa rozhodnutia KS BA vydaného v spore Hl. mesto BA proti Slovenská republika, Okresný úrad Bratislava, bola žaloba žalobcu Hl. mesta BA o určenie vlastníctva k pozemkom zamietnutá s odôvodnením zodpovedajúcim a rešpektujúcim judikatúru NS SR a bolo konštatované, že vlastníctvo k týmto pozemkom prešlo na štát, majetok bol iba v dočasnej správe ONV, ktorú je potrebné odlišovať od hospodárenia so zvereným majetkom, pričom hospodárenie je možné len v režime trvalej správy a predpokladá aj využívanie zvereného majetku na vlastné hospodárenie a podnikanie, a keďže národný výbor s takýmito nehnuteľnosťami ani nehospodáril, nehnuteľnosti v dočasnej správe NV nemohli ani prejsť ex lege do vlastníctva žalobcu (obce). Poukázali na skutočnosť, že právoplatné rozhodnutie sa týka všetkých pozemkov zapísaných v PKV vl. č. 250, pričom pôvodné parcely, tak ako aj W.. Č.. XXX/X, boli následne rozdelené geometrickými plánmi, vznikli nové parcelné čísla s inými výmerami. Namietli, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o predbežnej otázke nebral do úvahy ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, rozhodnutia NS SR vydané v dovolaciach konaniach, v ktorých boli dovolacím súdom riešené rovnaké právne otázky (R NS SR zn: 7 Cdo 64/2014, zn: 8Cdo 274/2009, zn: M Cdo 55/2001, zn: 4 Cdo 46/2001, R KS BA zn: 9Co/285/2013), nakoľko však v konečnom dôsledku nebol napadnutý rozsudok vydaný v ich neprospech, neboli oprávnení podať odvolanie a tak riešená právna otázka zásadného významu, o ktorej bolo rozhodnuté prejudiciálne, bola rozhodnutá v rozpore so zákonom, čo však je v neprospech žalovaných, či ich dedičov aj do budúcnosti s tým, že vydaným rozsudkom nebol naplnený princíp spravodlivosti, ani princíp právnej istoty, súčasťou ktorého je aj princíp predvídateľnosti, keď vydanie správneho a zákonného rozhodnutia súdom záviselo v prvom rade od správneho vyriešenia a rozhodnutia o právnej otázke, ktorá sa priamo vzťahovala k veci.

4.

Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/ k jeho odvolaniu uviedol, že sa s ich vyjadrením nestotožňuje. Uviedol, že súd prvej inštancie síce skonštatoval, že jeho nárok požadovať od žalovaných plnenie za užívanie nehnuteľnosti, ktorá je v jeho výlučnom vlastníctve je oprávnený, t. j. mal preukázanú dôvodnosť žaloby čo do základu, a nakoľko preukázal aj výšku obvyklého nájmu predložením listinných dôkazov, v danom čase a mieste, navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a nakoľko je obsah vyjadrenia žalobcu takmer identický s podaným odvolaním, považuje odvolací súd za neúčelné ho opätovne uvádzať.

5.

Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k tomuto podaniu žalobcu uviedli, že zotrvávajú v celom rozsahu na právnych argumentoch uvedených už skôr v ich predošlom vyjadrení, ktoré bolo podané k odvolaniu

žalobcu s tým, že napadnutý rozsudok považujú za vecne správny, navrhujú ho potvrdiť, avšak aj z iných dôvodov, ktoré majú zásadný význam. Uviedli, že primárnou, rozhodujúcou a relevantnou právnou hmotnoprávnou otázkou v tomto konaní bolo posúdenie vzniku a existencie vlastníctva žalobcu k nehnuteľnosti, od posúdenia ktorej bolo a je závislé aj posúdenie vzniku práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia formou peňažnej náhrady voči nim, ktorí boli vlastníckmi garáže na pozemku, o ktorom žalobca tvrdil, že je jeho vlastníkom, a preto bolo prvoradou povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť otázku, či žalobcovi vzniklo na základe zákona a v súlade so zákonom vlastníctvo k pozemku zastavaného garážou v ich vlastníctve a jej vyriešenie záviselo od správneho výkladu a aplikácie ustanovení § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Poukázali na skutočnosť, že pôvodne išlo o pozemok v Bratislave, bývalom k. ú. Prievoz, vyznačený v PKV č. 250 ako W.. Č.. XXX/X vo výmere 3 4175 m², ktorý majetok bol následne spolu s inými pozemkami vlastníckvi konfiškovaný v r. 1948, ktoré rozhodnutie bolo potvrdené príslušným Poverením v roku 1950 a všetky pozemky nadobudol do vlastníctva Československý štát s tým, že po vykonanej zmene hraníc katastrálnych území, sa pozemok nachádza v k. ú. Ružinov, parcela na základe geometrického plánu z roku 1986 bola prerozdelená na množstvo viacerých parciel s novými číslami, novými výmerami a tak vznikla W.. Č.. XXXX/XXX vo výmere 18 m² v K.. Ú.. T., ktorá je nedeliteľnou súčasťou veľkého množstva iných drobných parciel, na ktorých boli vybudované tesne po roku 1970 hromadné garáže (súbor garáží), ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb. Vytkli súdu prvej inštancie, že túto právnú otázku hmotnoprávného charakteru nesprávne právne posúdil, čím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nakoľko z dôvodu neexistencie „práva hospodárenia“ k nehnuteľnosti na strane príslušného NV v rozhodnom období, nemohol žalobca ani nadobudnúť nehnuteľnosť v zmysle ust. zák. č. 138/1991 Zb. do vlastníctva na základe citovaného zákona, ani v súlade s týmto zákonom. Namietli, že súd prvej inštancie nerozlišoval, či išlo o trvalú alebo dočasnú správu národného majetku odvolávajú sa pritom v odôvodnení rozsudku (bod 34 a bod 39 odôvodnenia) na zák. č. 138/1991 Zb., že tento nerozlišuje právo hospodárenia z hľadiska jeho trvalosti alebo dočasnosti a nesúhlasil s tvrdením, že nakoľko mal NV BA II právo hospodárenia k tejto nehnuteľnosti, keďže sa táto nachádzala na jeho území, táto následne prešla v súlade s ust. § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. do vlastníctva žalobcu. Uviedli, že žiadny NV nemohol mať právo hospodárenia k pozemku, ku ktorému vlastníctvo je v tomto konaní posudzované a o ňom rozhodované v rámci prejudiciálnej otázky, pretože bývalé ONV, či ObNV v Bratislave vykonávali iba dočasnú správu k národnému majetku v zmysle vyhl. č. 61/1986 Zb., a to aj k pôdohospodárskemu majetku, ktorý bol konfiškovaný rozhodnutím konfiškačnej komisie BA z 18. 02. 1948 podľa nar. SNR č. 104/1945 Sb. bývalému vlastníckvi Q. S. V., A. K. na XX, A., a ktorý prešiel do vlastníctva štátu a nebol pridelený do užívania, ale ani do správy žiadnemu subjektu, tak ako v tomto prípade s tým, že nemožno predsa prehliadať, že vyhl. č. 61/1986 Zb. o „dočasnej správe“ národného majetku bola účinná v čase nadobudnutia účinnosti zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a tiež v čase nadobudnutia účinnosti zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Poukázali na skutočnosť, že tejto právnej úprave predchádzala právna úprava o „dočasnej správe“ národného majetku obsiahnutá vo vyhl. č. 86/1977 Zb., podľa ktorej tiež národný majetok spravovaný bývalým ONV bol iba v dočasnej správe týchto NV s tým, že výkon práva hospodárenia (trvalá správa) a práva dočasnej správy nemožno stotožniť, pretože obsahový význam oboch práv je odlišný, avšak bývalý ObNV rozhodne nevykonával právo hospodárenia k pôdohospodárskemu majetku, tzn. ani k nehnuteľnosti týkajúcej sa prejednávanej veci, pretože výkon tohto práva spočíva v reálnom, účelnom využívaní majetku k výkonu svojej činnosti a k plneniu úloh s tým spojených, vrátane zveľaďovania tohto majetku, avšak bývalý NV nevykonával žiadnu takú činnosť, pri ktorej by došlo k reálnemu využitiu pôdohospodárskeho majetku, poľnohospodárskej pôdy, ktorá ani nebola pridelená do užívania inému subjektu, nakoľko bývalé NV boli vykonávateľmi štátnej moci, ktorá bola totožná s výkonom politickej moci. Poukázali na to, že k pôdohospodárskemu majetku po jeho konfiškácii v prospech štátu, nebola zriadená následne trvalá správa v prospech príslušných ONV podľa § 3 vyhl. č. 158/1959 Ú. v., pretože v PKV č. 250 vôbec nie je vyznačená trvalá správa v prospech príslušných ONV Ba ani to, že na základe uznesenia Ľudového súdu bol povolený zápis vlastníctva v prospech Čsl. štátu a „výkon trvalej správy“ v prospech ONV. Uviedli, že vyhl. č. 61/1986 Zb. bola zrušená zák. č. 278/1993 Z. z. účinným od 01. 01. 1994 a predmetné nehnuteľnosti nadobudnuté do tej doby do vlastníctva štátom v dôsledku vykonanej konfiškácie, vrátane pôdohospodárskeho majetku ďalej neprideleného a v „dočasnej správe“ bývalých ObNV, ku ktorému nevykonával NV právo hospodárenia, zostali naďalej vo vlastníctve štátu v zmysle § 5 zák. č. 278/1993 Z. z. a v správe Obvodného úradu Bratislava s tým, že v prípade výkonu „dočasnej správy“ príslušných NV neboli splnené zákonné predpoklady na prechod vlastníctva štátu do vlastníctva obce v zmysle zákona o majetku obcí, čomu zodpovedá aj ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, rozhodnutia NS SR, na ktoré poukázali vo svojich skorších podaniach, a to napr. NS SR zn. 7 Cdo 64/2014, zn. 8

Cdo 274/2009, zn. M Cdo 55/2001, zn. 4 Cdo 46/2001, či iné rozhodnutia. Poukázali na skutočnosť, že touto právnou otázkou zásadného významu týkajúcou sa majetku v k. ú. Ružinov, ktorého vlastníkom pred konfiškáciou bol rovnako Q. S., sa zaoberal už skôr aj odvolací Krajský súd Bratislava a to vo veci, vedenej na odvolacom súde sp. zn. 3Co/146/2012, v ktorej žalobcom bolo Hl. mesto SR Bratislava a žalovaným SR - Okresný úrad Bratislava, o určenie vlastníckeho práva, pričom žaloba bola zamietnutá zmeneným rozsudkom odvolacieho súdu práve z dôvodov odlišného obsahového významu trvalej alebo dočasnej správy majetku, zaoberajúc sa tiež obsahovým významom „hospodárenia“ a obsahom pojmu „právo hospodárenia národným výborom“, keď odvolací súd tiež dospel k záveru, že nehnuteľnosti mal národný výbor iba v dočasnej správe a tieto nemohli prejsť do vlastníctva obce, pričom dôvodne sa pridržiaval ustálenej judikatúry a rozhodnutí NS SR, správne konštatoval a dospel k právnemu záveru, že nevyhnutným predpokladom prechodu vlastníctva poľnohospodárskej nehnuteľnosti zo štátu na obec v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. je existencia práva hospodárenia, teda trvalej správy, ktorá patrila príslušnému národnému výboru k 24. 11. 1990. Namietli, že na rozsudok KS BA zn. 9Co/285/2013 poukazovali už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, avšak bezvýsledne, pričom rozhodnutie má o to väčší význam, že ním bolo právoplatne rozhodnuté o majetku, ktorého vlastníkom bola tá istá osoba, ktorý sa nachádzal v k. ú. Ružinov a ktorej patril aj majetok, rovnako v k. ú. Ružinov, ktorý sa týka priamo tejto prejednávanej veci, v ktorej žalobca opakovane z pozície vlastníka uplatňuje peňažné nároky voči tretím osobám, vediac o tom, že žiadne vlastníctvo k nehnuteľnosti v súlade s ust. § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. mu nevzniklo a nemení nič na tom ani to, že žalobca je ako vlastníkom majetku zapísaný v KN, pričom vlastníctvo bolo vyznačené formou záznamu podľa § 35 ods. 2 zák. č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností, ktorý zápis má však iba evidenčný charakter, keď zápis o vlastníckom vyznačení v katastri nehnuteľností sa nestal a nie je záväzným údajom v zmysle ust. § 70 ods. 1, § 7 zák. č. 162/1995 Zb. a hodnovernosť údajov zapísaných v KN vyvrátili. Poukázali na skutočnosť, že vlastníctvo k pozemkom v prospech žalobcu bolo zapísané v katastri nehnuteľností formou Záznamu iba na základe žiadosti neexistujúceho subjektu Magistrátu, Hl. m. Ba zo 06. 05. 2004 a listín, ktoré však boli nedostačujúce, nakoľko k žiadosti nebola priložená v súlade s ust. § 35 zák. č. 162/1995 Zb. žiadna „verejná listina“ preukazujúca, potvrdzujúca vznik vlastníctva v prospech žalobcu, keďže takou je Protokol o odovzdaní a prevzatí majetku podľa § 14 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb., a preto bol záznam vykonaný v rozpore so zákonom. Uviedli, že nemožno nebrať do úvahy skutočnosť, že žalobca práve na základe vydaného právoplatného rozsudku Krajského súdu Bratislava v spore vedenom proti Slovenskej republike - Okresný úrad Bratislava nadobudol vedomosť nielen o tom, že mu nevzniklo vlastníctvo k nehnuteľnosti, ale aj o tom, že vlastníkom nehnuteľnosti je štát, Slovenská republika, pričom tento majetok je v dočasnej správe Okresného úradu Bratislava s tým, že nie je rozhodujúce, či ide o rovnakú pôvodnú parcelu, ktorá bola následne prerozdelená na viaceré parcely, alebo ide o iný pozemok, inú parcelu, pretože predchádzajúcemu vlastníkovi Q. S. bol vydaným rozhodnutím z 18. 11. 1948 skonfiškovaný majetok v jeho vlastníctve v celom rozsahu.

6.

Žalobca k uvedenému podaniu žalovaných uviedol, že nakoľko v ňom žalovaní opätovne tvrdia skutočnosti, ktoré prezentovali v priebehu súdneho konania, sa k ich podaniu nevyjadruje.

7.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p., túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a rozsudok verejne vyhlásil dňa 25. februára 2021 podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C. s. p., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C. s. p.), pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom.

8.

Podľa § 63 ods. 2 C. s. p., ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

9.

Podľa § 63 ods. 2 C. s. p., v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

10.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný X/ R. P. D. F. XX. XX. XXXX, a preto odvolací súd po zistení poručiteľových dedičov z uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 04. mája 2020, č. k. 38D/146/2020 - 31, Dnot 25/2020 (manželka - žalovaná 2/ a dve F. J. W. P. P. N.), v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, pokračoval v konaní s dedičmi pôvodne žalovaného 1/ Ladislava Adamka.

11.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je v napadnutom výroku vecne správny (ust. § 387 ods. 1 C. s. p.).

12.

K tvrdeniu žalobcu v podanom odvolaní, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.), odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13.

Z dikcie citovaného ust. § 387 ods. 1 C. s. p. vyplýva, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Obsah rozhodnutia vo veci samej vyjadruje súd vo výroku rozhodnutia, ktorý je prejavom konečného úsudku konajúceho súdu o prejednávanej veci. Vecná správnosť ako zákonný predpoklad na vydanie potvrdzujúceho verdiktu sa vyžaduje iba v prípade výroku preskúmaného rozhodnutia. Vecná nesprávnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie teda nebráni tomu, aby odvolací súd v konečnom dôsledku rozhodnutie (ako vecne správne) potvrdil. K záveru o vecnej správnosti výroku môže odvolací súd dospieť aj z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu môže byť (okrem iného) založené na odlišnom právnom posúdení, z akého vychádzal súd prvej inštancie, pritom je však potrebné mať na zreteli ust. § 382 C. s. p., ktoré vyžaduje, aby odvolací súd vyzval strany k možnému použitiu všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a ktoré je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, ak má odvolací súd za to, že sa na prejednávanú vec takéto ustanovenie vzťahuje, čím sa má zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí.

14.

Predmetom odvolacieho prieskumu je posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobcu domáhajúceho sa uložiť žalovaným 1/ a 2/ solidárnu povinnosť zaplatiť mu sumu 276, 84 eur s príslušenstvom, o ktorú sa mali obohatiť tým, že bez právneho dôvodu užívajú pozemok v jeho výlučnom vlastníctve, zapísaný na R. M. Č.. X, W.É. Č. XXXX/XXX, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 18 m², na ktorom je postavená garáž v ich vlastníctve, za užívanie ktorého v období od 01. 10. 2015 do 30. 09. 2017 neplatili zamietol, nakoľko žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že výška ním uplatneného bezdôvodného obohatenia zodpovedá obvyklej výške nájomného v danej lokalite.

15.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní v konaní pred súdom prvej inštancie spochybnili vlastníctvo žalobcu k pozemku vo výmere 18 m², s parcelným číslom 1240/119, evidovaný v pozemkovoknižnej vložke č.

250, pôvodne katastrálne územie Prievoz s pôvodným číslom W. XXX/X, N.F. B. M. A., K. Ú. T., na ktorom je postavená garáž v ich vlastníctve, a preto bolo povinnosťou súdu prvej inštancie v konaní vyriešiť najprv prejudiciálnu otázku, t. j., či je žalobca vlastníkom nehnuteľnosti (nositeľom vecnej aktívnej legitímácie v konaní), o ktorej tvrdí, že ju žalovaní 1/ a 2/ užívajú bez právneho dôvodu, čím sa na jeho úkor bezdôvodne obohacujú.

16.

Súd prvej inštancie posudzujúc argumentáciu žalovaných namietajúcich vlastnícke právo žalobcu k pozemku pod ich garážou, dospel k záveru, že žalobca je vlastníkom danej nehnuteľnosti, nakoľko vyhláška č. 158/1959 Ú. v. o správe neprideleného majetku pojem dočasnej správy nepozná a nakoľko na danom pozemku sú postavené garáže, ako aj garáž vo vlastníctve žalovaných, a listiny súvisiace s nakladaním s touto nehnuteľnosťou vydával vecne a miestne príslušný národný výbor, je zrejmé, že o dočasnú správu nešlo, keďže správca zmenil charakter pozemku z poľnohospodárskeho na ostatné a zastavané plochy a s pozemkom aj disponoval s tým, že žalovaní nepreukázali svoje tvrdenia o nesprávnosti zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech žalobcu a zároveň s poukazom na ustálenú judikatúru súdov uzavrel, že nie je rozhodujúce, či orgánom miestnej štátnej správy patrilo ku dňu účinnosti tohto zákona právo hospodárenia dočasné alebo iné, nakoľko zákon v ustanovení § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov prechod majetku z vlastníctva štátu viaže na splnenie podmienok a to, že musí ísť o nehnuteľný majetok patriaci orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorej patrilo ku dňu 24. 11. 1990 právo hospodárenia národným výborom (bez rozlíšenia o trvalosti alebo dočasnosti práva hospodárenia), na území ktorých sa nachádzajú s tým, že pokiaľ boli splnené tieto podmienky, prešla vec ex lege dňom účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva obce.

17.

Odvolací súd sa s týmto právnym posúdením nadobudnutia vlastníckeho práva nehnuteľnosti žalobcom prvoinštančným súdom nestotožnil, nakoľko ako správne uviedli žalovaní vo svojom odvolaní, identickú právnu otázku už posudzoval Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9Co/285/2013, v ktorom sa žalobca aj tohto sporu (Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava) domáhal proti žalovanej 1/ Slovenskej republike, zastúpenej Obvodným úradom v Bratislave a žalovanému 2/ SLOVKARPATIA, s. r. o. určenia, že je vlastníkom pozemku registra „C“, parcely č. 1102/1, zastavané plochy a nádvoría o výmere 40 m², nachádzajúcom sa v katastrálnom území Ružinov v Bratislave, zapísaného na R. Č.. XXXX, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 3Co/146/2012, v ktorom sa žalobca Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava domáhal proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Okresným úradom Bratislava, Staromestská 6, Bratislava, určenia vlastníckeho práva k pozemku registra „C“ v katastrálnom území Ružinov, W. Č.. XXXX/XX - D. W. P. N. Y. M. XXX V.X, D. na R. Č.. XXXX P. W. T. „. M. K.. Ú.. T., W.. Č.. XXXX/X - D. W. P. N. Y. M. X. XXX V.X, W.. Č.. XXXX/XXX - D. W. P. N. Y. M. XX V.X P. W.. Č.. XXXX/XXX - D. W. P. N. Y. M. X V.X, ktoré boli vytvorené Geometrickým plánom č. 2102/11, úradne overeným dňa 16. 05. 2011, pričom odvolací súd v týchto konaniach dospel k úplne opačným právnym záverom ako súd prvej inštancie v tomto spore, ktorých výsledkom bolo zamietnutie určovacích žalôb žalobcu z dôvodu, že vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam nenadobudol.

18.

Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie pri posudzovaní otázky vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v spore, založil na právnom závere, že nakoľko vyhláška č. 158/1959 Ú. v. neupravovala dočasnú správu, nemohli byť dané nehnuteľnosti ani v dočasnej správe národného výboru, keď za právne relevantnú považoval existenciu práva hospodárenia, ktoré patrilo národnému výboru k rozhodnému obdobiu, t. j. ku dňu 24. 11. 1990 a za rozhodujúcu nepovažoval skutočnosť, že išlo iba o dočasnú správu s tým, že ust. § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. vyložil tak, že nakoľko ku dňu 24. 11. 1990 mal Národný výbor Bratislava II právo hospodárenia k uvedenej nehnuteľnosti a predpokladom prechodu poľnohospodárskych pozemkov do vlastníctva obcí bola existencia práva hospodárenia, prešla daná nehnuteľnosť do vlastníctva žalobcu, pričom spornosť výkladu pojmu dočasná správa“ posúdil tak, že toto právo znamenalo oprávnenie s vecou nakladať, držať ju, užívať a pod., a keďže ku dňu 24. 11. 1990 mal právo hospodárenia k uvedenej nehnuteľnosti Národný výbor Bratislava II a údaje katastra nehnuteľností o právach k nehnuteľnosti sú záväzné a hodnoverné pokiaľ sa nepreukáže opak, čo

žalovaní nepreukázali, je potrebné za vlastníka nehnuteľnosti považovať žalobcu, ktorý je ako vlastník v katastri nehnuteľností zapísaný.

19.

Z listinných dôkazov založených v spise vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti boli na základe rozhodnutia Konfiškačnej komisie č. K-VII/452-1948 zo dňa 18. 02. 1948 skonfiškované pôvodnému vlastníkovi Q. S. a prešli do vlastníctva štátu. Správu národného majetku národnými výbormi konštituoval zák. č. 279/1949 Zb. (o finančnom hospodárení národných výborov) s tým, že v zmysle § 29 ods. 1 tohto zákona národné výbory spravovali národný majetok zverený do ich správy príslušným ústredným orgánom po dohode s ministerstvami vnútra a financií, pričom týmto ustanovením neboli dotknuté právne predpisy o majetku skonfiškanom a o majetku získanom na účely pozemkových reforiem v zmysle § 31 ods. 2 zák. č. 279/1949 Zb., avšak tento poľnohospodársky majetok národné výbory v trvalej správe nemali, nakoľko na základe vyhl. č. 507/1950 Ú. v. im mohol byť zverený do dočasnej správy, keď do trvalej správy mohol prejsť až po 01. 09. 1959 v zmysle vyhl. č. 158/1959 Zb. (o správe neprideleného poľnohospodárskeho majetku nadobudnutého z pozemkových reforiem). V prípade zapísania takýchto pozemkov v pozemkovej knihe na československý štát v správe ONV - odbor poľnohospodárstva ich národné výbory mali k 24. 11. 1990 iba v dočasnej správe a do trvalej správy mohol byť zverený národným výborom poľnohospodársky majetok príslušným ústredným úradom, t. j. najmä Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy alebo ak prešiel do ich správy podľa vyhl. č. 158/1959 Ú. v. Takéto prevody (t. j. prevody Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, ale aj na základe vyhlášky) boli zaznamenávané v pozemkovej knihe s odkazom na § 3 vyhl. č. 158/1959 Ú. v. Na základe uvedeného konfiškovaný pozemok mohol byť zverený národným výborom príslušným ústredným úradom, t. j. najmä Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy do trvalej správy, ale takýto prevod musel byť vyznačený v pozemkovej knihe s odkazom na § 3 vyhl. č. 158/1959 Ú. v.

20.

Ako už odvolací súd uviedol vyššie, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca vlastnícke právo k danej nehnuteľnosti nadobudol ex lege podľa § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. V zmysle tohto ustanovenia prechádzajú do vlastníctva obcí z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnuťelností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu, t. j. zák. č. 369/1990 Zb. s účinnosťou od 24. 11. 1990, právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

21.

Odvolací súd má za to, že pri posudzovaní prejednávanej veci je potrebné vychádzať najmä zo zámeru zákonodarcu pri prijímaní zákona č. 138/1991 Zb., keď podľa pôvodného komentára k tomuto zákonu, dočasnú správu podľa zák. č. 278/1993 Z. z. nemožno zamieňať s právom hospodárenia, resp. pred rokom 1988 so správou národného majetku a veci v dočasnej správe neprešli ex lege do vlastníctva obcí, pričom je aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebné dôsledne rozlišovať medzi dočasnou správou majetku a hospodárením, keďže pod dočasnou správou treba rozumieť činnosť smerujúcu k ochrane a udržiavaniu zvereného majetku, hospodárenie už zahŕňa aj využívanie majetku na jeho hospodársky účel smerujúce k jeho zveľadeniu a zisku. Hospodárenie je teda možné len v režime trvalej správy a predpokladá, že účel zvereného majetku je v súlade s predmetom činnosti správcu, ktorý ho má nielen chrániť, ale aj využívať na vlastné hospodárenie a podnikanie. Odvolací súd sa preto stotožňuje s judikatúrou, na ktorú poukazovali žalovaní a má za to, že nehnuteľnosti v dočasnej správe národného výboru nemohli prejsť ex lege do vlastníctva žalobcu (obce), pretože národný výbor s nimi nehospodáril, t. j. neboli splnené podmienky vyžadované § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. Právny záver odvolacieho súdu vychádza z ustálenej judikatúry (rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. MCdo/56/01, 4Cdo/46/01, MCdo/55/01, 2Cdo/115/02, 2Cdo/48/2005), podľa ktorej nevyhnutným predpokladom prechodu vlastníctva poľnohospodárskych nehnuteľností zo štátu na obec v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. je existencia práva hospodárenia, teda trvalej správy, ktorá patrila príslušnému národnému výboru k 24. 11. 1990, pričom do trvalej správy mohol byť zverený národným výborom poľnohospodársky majetok príslušným ústredným úradom, najmä Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, alebo ak prešiel do ich správy podľa vyhlášky č. 158/1959 U. v., avšak takéto

prevody museli byť v súlade s § 3 vyhlášky zaznamenané v pozemkovej knihe, ale ako vyplýva z pozemkovoknižnej vložky č. 250, nie je v nej uvedený žiadny zápis v súlade s uvedeným zákonným ustanovením, z dôvodu ktorého žalobca nepreukázal spôsobilý titul nadobudnutia vlastníckeho práva.

22.

Záverom odvolací súd uvádza, že v prejednávanej veci nebolo potrebné vyzývať sporové strany podľa ust. § 382 C. s. p., aby sa vyjadrili k možnému použitiu odvolacím súdom aplikovaných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, keďže tieto ustanovenia už boli použité v konaní pred súdom prvej inštancie a v jeho rozhodnutí, resp. v písomných podaniach sporových strán.

23.

Odvolací súd na základe vyššie uvedeného preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce rozhodol rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti vecne správne, keď žalobu vo zvyšku uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol, avšak z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, okolnosť ktorá však odvolaciemu súdu nebránila rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 C. s. p.

24.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovaným 1/, 2/ a 3/, úspešným v odvolacom konaní priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

25.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
- (2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

- (1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
- (2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

- (1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
- (2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

- (1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
- (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

- (1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
- (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).